

bedste danske Smør, det er der aldeles ingen Fare for, men hvad jeg ønsker er, at Kunstsmørret skal komme i Stedet for det usle, elendige, jammerlige Smør, der ogsaa produceres mange Steder her i Landet, og navnlig for det daarlige Smør, som de Herrensbyde os at indføre fra Udlandet. Jeg ønsker ikke, at Loven skal fyltes i et Udvalg, jeg ønsker tværtimod, at Udvalget skal arbejde flittigt og ved godt Samarbejde fra alle Sider gjøre det muligt, at der i denne Samling kan komme et endeligt og godt Resultat. Jeg tror ikke, det er heldigt i nogen Maade, at Spørgsmaalet vedbliver at staa som et aabent Spørgsmaal, og jeg tror ikke, at det er ønskeligt, at Rigsdagen træder fra hinanden, uden at vi faae vedtaget en Lov om dette Forhold. Det vil være i Alles velforstaede Interesse, og jeg anbefaler derfor Udvalget at søge at naae et Resultat, der paa den ene Side gjør det muligt, at beskytte det danske Smør og paa den anden Side ikke gjør det umuligt for dem, der ikke have Raad til at kjøbe fint dansk Smør, at faae et godt Surrogat derfor i Kunstsmør. Det er mit Standpunkt til denne Sag, og dermed skal jeg slutte.

Gansen (Ringkjøbing Amts 3die Valgtreds): Efter at der er ført saa lange Debatter om denne Sag, kunde det jo synes mest naturligt, at man frasaldt Ordet, men da jeg nu alligevel havde forlangt Ordet, vil jeg benytte Leiligheden til ligesom den ærede foregaaende Taler at motivere min Stilling til Sagen. Ganske vist kan jeg gjøre det endnu kortere end det ærede Medlem ved at henvisse til mine Udtalelser heri Thinget under Sagens første Behandling i Fjor. Thi hvad jeg da tillod mig at udtale, staaer jeg fuldt ud ved i Dag, og jeg antager ikke, at jeg ret let vil forlade det Standpunkt. Den Agitation, der i det forløbne Aar er ført imod Kunstsmør, har nemlig ikke formaaet at overbevise mig i nogen Henseende. Ikke heller have de Debatter, der her i Salen fra Kunstsmørrets Modstanderes Side ere blevne førte derom, kunnet overbevise mig. Det forekommer mig, at man i det Helle taget har hæmpet med ikke meget vægtige Grunde for sine Meninger og Anskuelser, og jeg har ikke været i Stand til at lade mig overbevise. Jeg kan ikke heller følge det ærede Medlem fra Ribe (Bust) i imod min Overbevisning at gaa med til at prøve det foreliggende Lovforslag gennemført. Thi det er min Overbevisning, at er man først kommen ind paa den Vej, der er anvist i Lovforslaget, vil det, selv om vi faa erkjende, at den ikke er heldig, være meget uanseligere

at komme tilbage fra den igjen, end det nu er at sætte os imod den. Derfor Spørgsmaalet om Landbrugets Beskyttelse eller Op-hjælpning hævder jeg bestemt, at Landbruget ikke bør beskyttes paa en Maade, der væsentlig tager Hensyn til en enkelt Stands Særinteresser med Forbigaaelse af andre ligesaa berettigede Samfundsklassers Interesser. Og for mig staaer det trods alle Modsigelser fast, at det, som dette Lovforslag vil etablere, er en virkelig Beskyttelse for Natursmørret, ikke blot for det fine, idet man søger at værne Markedet for det — det har jeg i og for sig ikke Noget imod — men ogsaa navnlig for al det daarlige Smør, som bestoværre endnn produceres her i Landet. Thi vi maa aldrig glemme, at der er en hel Del smaa Landbrug, som paa Grund af mange forskellige Forhold ikke kunne komme ind i Andelsmeieri-Driften, hvad enten nu disse Forhold ligge i de daarlige lokale Forhold, Afstandene fra Meieriet osv. Der er som sagt mange af den Slags Forhold, der forbyde dem at være med, og de maa altsaa producere deres smaa Kvantiteter under daarlige Omstændigheder, der bevirke, at denne blandede Vare bliver en meget daarlig Vare, og dersom man ved et Forbud, som dette Lovforslag i Virkeligheden indeholder imod Kunstsmør, forbyder dette, forhøier man Prisen paa denne daarlige, sekundære eller endnu ringere Natursmørbare herhjemme, og det vil være til Skade for visse Dele af Samfundet, nemlig haade Mellemklassen og de endnu mere Ubemidlede, altsaa Smaafolk i egentlig Forstand, idet de naturligvis ikke have Raad til at kjøbe det dyre Meierismør. For mig har hele denne Beskyttelse, som man har hæmpet for imod Kunstsmørret eller Margarinen, hvad man nu vil kalde det, haft Indrykket af at være Noget i Herregaardenes Interesse. Ganske vist er jo en hel Del af Bondestanden kommen med ind ved Andelsmeieridriften, men jeg antager, at det kun er nødtvungent, at man fra Herregaardene er gaaet ind paa at tage Bønderne med. Vil man gennemføre det foreliggende Lovforslag, vil det i første Række gaae Herremændene. Thi for mig er det aldeles klart, at Herregaardene som Regel ville være i Stand til at producere den allerfineste Vare af Smør. Andelsmeierierne ville endnu ikke, — inden vi have gennemgaaet en mangeaartig eller i alt Fald længere Udvikling — kunne konkurrere med Herregaardene. Det ligger i selve Forholdene. Thi idet Herregaardene producere under Et, have de en mere velleddet, ensartet Drift lige fra første Begyndelse med Kreaturernes Røgt og Pleie og Mælkens Be-